Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0416U000746

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-03-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тимошенко Ольга Василівна

2. Tymoshenko Olga Vasylivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-03-2016

Спеціальність за освітою: 8.130.108

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 00496834

Місцезнаходження: 08162, Київська обл., Києво-Святошинський район, смт.Чабани, вул.Машинобудівників 2-б

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 74.844.04

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20305, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 00496834

Місцезнаходження: 08162, Київська обл., Києво-Святошинський район, смт.Чабани, вул.Машинобудівників 2-б

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Селекційно-генетична оцінка вихідного матеріалу пшениці м'якої озимої за госоподарсько-цінними ознаками

2. Breeding and genetic evaluation of wheat soft winter source material in agronomic traits

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено вирішенню важливого наукового завдання з визначення селекційно-генетичної цінності вихідного матеріалу пшениці м'якої озимої за комплексом господарсько-цінних ознак, зокрема, показників урожайності, якості зерна, стійкості до біотичних і абіотичних чинників. Вивчено 61 колекційний зразок пшениці м'якої озимої різного еколого-географічного походження в умовах Північного Лісостепу України за комплексом господарсько-цінних ознак. Вперше визначено селекційну цінність нового колекційного матеріалу за показниками якості зерна. За найкращим співвідношенням показників урожайність / якість зерна виділено джерела корисних ознак для використання в селекції: за вмістом протеїну - шість зразків, клейковини - шість, показником седиментації - шість та за комплексною стійкістю до хвороб - три зразки. Досліджено характер фенотипового прояву показників якості зерна за етапами

селекційного процесу потомства 71 комбінації схрещування пшениці м'якої озимої. Міжсортовою гібридизацією створено новий селекційно-цінний матеріал пшениці м'якої озимої, зокрема гібридні комбінації з підвищеними показниками якості зерна: Октава / Леля, Горлиця / Лютесценс 527-2003, Хазарка / Лютесценс 335-2002, Знахідка Одеська / Еритроспермум 527-2003, Добруля / Деметра, Єрмак / Донецька 5, Лютесценс 534-2003 / Лютесценс 1044-2003, який залучено до подальшого селекційного процесу відділу селекції і насінництва зернових культур ННЦ "Інститут землеробства НААН". Вивчено вплив матрикальної різноякісності колосу на господарсько-цінні ознаки потомства третього та четвертого покоління комбінацій схрещування пшениці м'якої озимої. Доведено можливість добору генотипів з найменш вираженою матрикальною різноякісністю колосу за ознаками фізичної вирівняності зерна, вмісту протеїну, клейковини та показника седиментації. Найменшу матрикальну різноякісність колосу мали гібридні комбінації Горлиця / Лютесценс 527-2003, Хазарка / Лютесценс 335-2002, Знахідка Одеська / Еритроспермум 527-2003, Єрмак / Донецька 5. Пояснено характер врожайного потенціалу сорту пшениці м'якої озимої Поліська 90 на основі матрикальної вирівняності частин колосу. Створено та досліджено в розсаднику попереднього сортовипробування чотири нові лінії пшениці м'якої озимої: Еритроспермум 368-13 (Еритроспермум 532-2003 / Marvin), Лютесценс 371-13 (Октава / Леля), Симфонія (Добруля / Деметра), Лютесценс 374-13 (Лютесценс 227-2001 / Віхола), які поєднують високі показники врожайності та якості зерна. Передано до Державного сортовипробування заявку на сорт пшениці м'якої озимої Симфонія.

2. Thesis deals with important scientific problem to determining of breeding and genetic values of soft winter wheat sourse material by the complex agronomic traits including yield performance, grain quality, resistance to biotic and abiotic factors. In conditions of Northern Forest-steppe of Ukraine 61 winter wheat collection samples of different eco-geographical origin were analyzed. For the first time breeding value of the new collection material in terms of grain quality was defined. For the best correlation of terms yield / grain quality sources of useful features to use in breeding were identified: six samples for protein content, six ones for gluten content, six ones for sedimentation index, and three samples for combined resistance to disease. Phenotypic manifestation of grain quality indexes in offspring of 71 cross combinations of wheat soft winter through stages of breeding process was investigated. New breeding valuable soft winter wheat material including hybrid combinations with high rates of grain quality: Oktava / Lelia, Khorlytsia / Lutescens 527-2003, Khazarka / Lutescens 335-2002, Znahidka Odeska / Erythrospermum 527-2003, Dobrulya / Demetra, Ermak / Donetska 5, Lutescens 534-2003 / Lutescens 1044-2003 have been created by intervarietal hybridization and included in the subsequent selection process at the department of selection and seed production of cereal crops of NSC "Institute of Agriculture of NAAS." Has been studied influence of matrical diver quality of the ear on indicators of quality, productivity, and resistance in offspring of third and fourth generations hybrid combinations of soft winter wheat. The possibility to select genotypes with less expressed matrical diver quality of the ear by traits of physical uniformity of grain, protein and gluten content, and sedimentation index was proved. Hybrid combinations Khorlytsia / Lutescens 527-2003, Khazarka / Lutescens 335-2002, Znahidka Odeska / Erythrospermum 527-2003, Ermak / Donetska 5 was characterized with the lowest matrical diver quality of the ear. It was explained the nature of yield potential for wheat soft winter variety Poliska 90 based on matrical uniformity of parts of the ear. Four new lines: Erythrospermum 368-13 (Erythrospermum 532-2003 / Marvin), Lutescens 371-13 (Oktava / Lelia), Symfoniia (Dobrulya / Demetra), Lutescens 374-13 (Lutescens 227-2001 / Vihola), that combine high yield and grain quality indexes have been created and studied in the preliminary variety testing nursery. Soft winter wheat variety Symfoniia was transfered to State variety testing.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гірко Володимир Сергійович
2. Hirko Volodymyr Serhiyovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стариченко Василь Миколайович
2. Starychenko Vasyl Mykolayovych

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильківський Станіслав Петрович

2. Васильківський Станіслав Петрович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Опалко Анатолій Іванович

2. Опалко Анатолій Іванович

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Уляніч Олена іванівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Уляніч Олена іванівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.